



Obsah

Předmluva / 13

Úvod / 15

Kapitola první. Kultura a antropologie / 19

Ideje: nadbytek života / 32

Sociokulturní regulativy: dávat a brát / 36

Artefakty: doba kamenná / 43

Kapitola druhá. Melanésie a Nová Guinea / 49

Osídlení oblasti / 55

Objevení Nové Guineje / 66

Kolonialismus a antropologie: případ Papua a Nová Guinea / 71

Kapitola třetí. Začátky antropologických výzkumů na Papui-Nové Guineji / 83

Miklucho-Maklaj: „Obyvatelé zálivu Astroláb
zůstanou svobodní“ / 88

Otto Friedrich Hermann Finsch: „Souostroví
spokojených lidí“ / 92

Pokračovatelé v „Maklajově zátocě“ a jazyková proměna
Melanésie / 95

**Kapitola čtvrtá. Od expedice do Torresova průlivu k dlouhodobým
terénním výzkumům** / 101

Expedice do Torresova průlivu / 102

Období expedic: sběratelé, kustodi a antropologové / 111

Zakladatelé antropologie v Melanésii / 115

Richard Thurnwald: „Nejlepší existující popis sociální
organizace divošského kmene“ / 115

Alfred Cort Haddon: „Antropologie z biologického
hlediska“ / 121

William Halse Rivers: „Oni završí ty směry výzkumu,
které nikdy nemohu dokončit“ / 127

Charles Gabriel Seligman: „Teorie během deseti
let zastarají“ / 135

Wallace Edwin Armstrong: „Zatvrzelý logik“ / 139



Gunnar Landtman: „Pojeďu kamkoli na světě, kam mě budete chtít vyslat“ / 147

Trendy v antropologických výzkumech v Melanésii do roku 1925 / 152

Kapitola pátá. Zlatý věk výzkumů v Melanésii / 157

Bronisław Malinowski: „Mé srdce je v Melanésii“ / 159

Ostrov Mailu a Malinowski mezi lidmi Magi / 163

Etnografova magie / 166

Jednou v kula, navždy v kula / 171

Zločin a trest / 178

Král Oidipus v Melanésii / 181

Sexuální život divochů / 186

Magie v korálových zahradách Pacifiku / 190

Reflexivita aneb Deník / 194

Mýtus Malinowski / 198

Margaret Meadová: „Žila dost dlouho, aby byla užitečná“ / 199

Polynéské dobrodružství / 201

Ze Samoy na Manus / 205

Na prázdniny k Omahům / 210

Hledají se kultury s bohatým rituálním životem / 212

Návrat na Manus / 227

„Chraň vše živé tohoto světa!“ / 234

Reo Franklin Fortune: „ve vlaku první třídy se antropologie dělat nedá“ / 235

Fortune spřádá sny / 238

Magie mezi psychologii a antropologií / 241

Ostrov Dobu a okouzlená Ruth Benedictová / 245

Lebka Pana ducha / 260

Kultury v Sepiku a cesta do hor / 263

Teorie může počkat / 267

Gregory Bateson: „Opravdu je tu něco hluboce vnepořádku“ / 268

Naven a jatmulský transvestitismus / 271

Schizmogenezé a výzkum národního charakteru / 278

Doba je vymknutá z kloubů / 281

Hortense Powdermakerová: „Plná života, zábavná a do poslední chvíle naprosto lidská“ / 282



Obsah

- Čas nesvobody v Mississippi / 283
- Antropoložka v továrně na sny / 285
- Cizinec a přítel / 287
- Život ve vesnici Lesu / 289
- Vždy jako druhá / 296
- Ian Hogbin: „Trochu trpím, protože nestuduji skutečně divoké divochy“ / 296
- Duchové hadů, žraloků a válečníků / 298
- Muži hrají na flétnu, ženy rodí děti / 302
- Apinun, řekl Adam Evě / 310
- Jsi černoch z Nové Guineje / 317
- Arthur Bernard Deacon: „Riversova teorie se pro mě začíná stávat překážkou“ / 318

Kapitola šestá. Antropologie na ostrovech západního Pacifiku / 327

Kapitola sedmá. První kontakt: antropologové míří do Vysočiny / 349

- Trendy v antropologických výzkumech na Vysočině Nové Guineje / 355
- Horálové se představují / 356
- Pomsta je naše / 358
- Komplex vepře / 366
- Tajemství soužití horalů a horalek / 370
- Všichni muži si jsou rovni, někteří jsou si rovnější / 376
- Zůstaneš dlouho v nás / 381
- Kenneth Read: „Useknu si prst a pomažu hlavu hlínou“ / 391
- Gahuku-Gama a kult nama / 393
- Údolí v oblacích / 398
- Buď zdrav a sbohem / 401
- Karl Gustav Heider: „holismus má v antropologii starobylý a účtyhodný původ“ / 402
- Danijské války, domy a batáty / 404
- Příběhy vyprávěné pohyblivými obrázky / 409
- Holismus je žádoucí / 413
- Roy Rappaport: „Zdá se, že se antropologie vrací domů“ / 414



- Kdo se účastní kaiko, přichází bojovat / 415
- Náboženství, rituál a antropologie / 419
- Angažovat se v tuzemské antropologii / 426
- Antropologie v diaspoře / 428
- Paula Brown Glicková: „Kdy se hodláš vrátit na Novou Guineu?“ / 428
- Lidé Simbu v proudu změn / 429
- Za horizont horského údolí / 434
- Mintima byla má domácí základna / 436
- Z doby kamenné rovnou do kyberprostoru / 437

Kapitola osmá. Nové časy, nové výzvy / 441

- Fredrik Barth: „Bylo mi řečeno, abych nevyzradil tato tajemství“ / 453
- Kdo netrpěl, nic neví / 455
- Taro, lebky a svatyně / 463
- Na hranicích deseti kultur / 465
- Paul Sillitoe: „Žádné pozorování není bezvýznamné“ / 466
- Hobbesův duch se vznáší nad horami / 467
- Tahle země není pro vegetariány / 471
- Data nikdy nestárnou, na rozdíl od teorií / 477
- Gilbert Herdt: „Homosexualita je královskou cestou k heterosexualitě“ / 478
- Strážci fléten v novoguinejské Vysočině / 481
- Muži jsou nepřátelé a mají poslední slovo / 490
- Homosexuální život heterosexuálních mužů / 496
- Hippies, sexuální revoluce a antikoncepce / 500
- Donald Tuzin: „Druh antropologa, který vyšel z módy“ / 500
- Arapešové z Ilahita / 503
- Pomsta kasuára / 511
- Američanky si vyžádaly kůži zpět / 518

Kapitola devátá. Melanésie, na kterou si vzpomněl čas / 521

- Mezi animatismem a křesťanstvím / 523
- Proměny manželství a sexuality / 529
- Technologie, vlastnictví půdy a tropické dřevo / 533
- Nungonové učí o kultuře / 539



Obsah

Závěr /559

Přílohy /565

Přehled melanéských kultur, kmenů a skupin /567

Vybrané filmy o melanéských kulturách /569

Summary /571

Literatura /575

Vyobrazení /607

Vyobrazení v textu /608

Vyobrazení v barevné příloze /614

Rejstříky /617

Rejstřík etnických skupin, komunit a míst výzkumu /618

Rejstřík jmenný /620

Rejstřík věcný /627